

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2017 r. w Gliwicach

sprawy S. F. (F.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 grudnia 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu S. F. prawo do przeliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury przy zastosowaniu przepisu art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt VIII U 110/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 grudnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. F. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia warunków tego przepisu, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na podstawie 20 lat kalendarzowych, w których ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu, był niższy niż 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przeliczenie świadczenia zgodnie z art. 110a z uwzględnieniem zarobków z okresu pracy górniczej w KWK (...) od 10 czerwca 1967r. do 31 grudnia 1979r. W uzasadnieniu podniósł, że organ rentowy w zaskarżonej decyzji za ww. okres przyjął wynagrodzenia minimalne z powodu braku dokumentacji płacowej sprzed 1980r. Ubezpieczony wskazał, że w latach 1967 – 1979 osiągał wysokie wynagrodzenie i wniósł o powołanie biegłego celem ustalenia jego zarobków w spornym okresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. F. urodził się w dniu (...)

Decyzją z dnia 15 sierpnia 1993r. przyznano ubezpieczonemu emeryturę górniczą od 14 lipca 1993r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 4 lat kalendarzowych, tj. 1985-1988. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 378,93%, i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po nabyciu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie w KWK (...) do 31 grudnia 1993r.

W dniu 30 listopada 2015r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno – rentowej. Do wniosku załączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 za rok 1989 z okresu zatrudnienia w KWK (...) wystawione 5 listopada 2015r. przez (...) S.A. Zakład (...) w T. oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 za lata 1980 – 1984 oraz 1990 – 1993 z okresu zatrudnienia w KWK (...) wystawione 23 października 2015r. przez (...) S.A. Zakład (...) w T..

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 grudnia 2015r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Obliczony przez organ rentowy z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia, tj. lat: 1968 – 1973, 1980 – 1993, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 234,30%. (...) Oddział w Z. wskazał, że w związku z tym, iż odwołujący nie udokumentował wysokości zarobków sprzed 1980r., w latach 1968 – 1973 przyjęte zostały zarobki minimalne, zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy emerytalno – rentowej.

Sąd ustalił, iż w okresie od 10 czerwca 1967r. do 31 grudnia 1993r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w G.. Początkowo pracował jako młodszy ślusarz na powierzchni. W okresie od 15 lipca 1968r. do 28 lutego 1971r. zajmował stanowisko młodszego ślusarza pod ziemią, a od 1 marca 1971r. do 14 sierpnia 1976r. ślusarza pod ziemią. Od 15 sierpnia 1976r. do 31 stycznia 1979r. pracował jako sygnalista szybowy pod ziemią, natomiast od 1 lutego 1979r. do 14 marca 1979r. ponownie jako ślusarz pod ziemią. Ubezpieczony w okresie od 15 marca 1979r. do 31 października 1981r. pełnił funkcję dozorca oddziału urządzeń wydobywczych i szybów pod ziemią, natomiast od 1 listopada 1981r. do 31 stycznia 1985r. sztygara zmianowego oddziału szybowego pod ziemią, a następnie – do 31 grudnia 1993r. – sztygara oddziałowego oddziału urządzeń wydobywczych i szybów pod ziemią.

Sąd ustalił, iż nie zachowała się dokumentacja płacowa sprzed roku 1980.

W toku postępowania Sąd zwrócił się do organu rentowego, aby w oparciu o przedłożone przez (...) S.A. akta osobowe ubezpieczonego – w szczególności zachowane angaże – z okresu zatrudnienia w KWK (...), zajął stanowisko, czy treść ww. dokumentów ma wpływ na zaskarżoną decyzję.

Pismem z dnia 8 września 2016r. (...) Oddział w Z. poinformował, że obliczony z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia, zgodnie z przepisem art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy uwzględnieniu wynagrodzenia z roku 1979 na podstawie angaży z akt osobowych ubezpieczonego, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 237,47%.

Pismem z dnia 28 października 2016r. (...) Oddział w Z. wyjaśnił, że na podstawie angaży z akt osobowych ubezpieczonego uwzględnił jedynie zarobki za rok 1979, gdyż od roku 1980 zarobki odwołującego zostały wykazane na drukach Rp-7, a nadto wyliczenie zarobków w oparciu jedynie o płacę zasadniczą i dodatek funkcyjny dałoby dużo niższe wartości niż wykazane w drukach Rp-7.

W celu ustalenia rzeczywistych wynagrodzeń osiąganych przez ubezpieczonego w latach 1968 – 1980 Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rent i emerytur Z. T..

W opinii z dnia 15 kwietnia 2017r. (k.52-80) oraz opinii uzupełniającej z dnia 5 września 2017r. (k.103-110) biegły Z. T. wskazał, że niemożliwe jest ustalenie dokładnej wysokości wynagrodzeń ubezpieczonego za lata 1968 – 1980, bazując tylko na danych z akt osobowych, a jedynie ich przybliżoną wartość. Wynika to przede wszystkim z braku informacji w aktach osobowych o ilości przepracowanych dniówek miesięcznie, dodatkach za nadgodziny, czy dodatkach za pracę w porze nocnej. Biegły zaznaczył, że porównując wyliczenia za rok 1980 wg danych z akt osobowych, wysokość wynagrodzenia jest niższa niż faktycznie wskazana w druku Rp-7, zatem wyliczone wynagrodzenia z okresu od roku 1968 do 1979 mogą być zaniżone w stosunku do faktycznie otrzymywanych przez ubezpieczonego. Niemniej nawet tak wyliczony wskaźnik przekracza 250%.

W oparciu o ww. opinie biegłego Sąd ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ubezpieczonego z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, tj. lat 1970 – 1974 oraz 1979 – 1993, wynosi 272,33%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego z KWK (...), opinię biegłego ds. emerytur i rent Z. T. z dnia 15 kwietnia 2017r. (k.52-80) oraz opinię uzupełniającą z dnia 5 września 2017r. (k.103-110), zeznania świadka M. F. (nagranie z rozprawy z dnia 7 lipca 2016r. min. 7.04 i n. k.29).

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako kompletny i spójny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. W szczególności Sąd podzielił opinię biegłego sądowego Z. T. z dnia 15 kwietnia 2017r. doprecyzowaną opinią uzupełniającą z dnia 5 września 2017r., która została sporządzana w sposób szczegółowy i wyczerpujący, a konkluzje w niej zawarte są konkretne i przekonujące.

Odwołujący nie kwestionował opinii biegłego.

Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 9 października 2017r. zarzucił, iż biegły w opinii uzupełniającej dokonał błędnego wyliczenia wynagrodzenia odwołującego za marzec 1979r., w związku z czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru winien wynieść 272,35%, a nie 272,33%.

Jednocześnie ZUS nie kwestionował innych założeń przyjętych przez biegłego, w szczególności wyliczeń, z których wynikało, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przekracza 250%.

Sąd nie uwzględnił zarzutów organu rentowego, ponieważ nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony od 1993r. jest uprawniony do emerytury górniczej obliczonej ostatecznie w oparciu o wynagrodzenie z 4 lat kalendarzowych, tj. 1985-1988, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 378,93% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył w dniu 30 listopada 2015r. wniosek o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a. ustawy o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i zaskarżoną decyzją z dnia 8 grudnia 2015r. ZUS odmówił mu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na tej podstawie, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250%.

Sąd wskazuje, iż ustawą z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r. poz. 552) wprowadzono z dniem 1 maja 2015r. zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodając m.in. art. 110a.

Zgodnie z treścią art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Należy podkreślić, że art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach, tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Nadto po uzyskaniu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ostatecznie bowiem, obliczony przez biegłego w toku postępowania sądowego – w tym na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia i przypadających w części po przyznaniu emerytury, tj. z lat: 1970 – 1974 oraz 1979 – 1993, wyniósł 272,33%.

Sąd dał wiarę opinii biegłego, która jest precyzyjna, szczegółowo umotywowana, zaś biegły do odtworzenia wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w KWK (...) z lat 1968 – 1980 przyjął wyłącznie składniki wynagrodzenia nie budzące wątpliwości, wynikające z akt osobowych oraz akt emerytalnych ubezpieczonego.

Art. 110a ustawy, znajdzie zatem zastosowanie do ubezpieczonego, który spełnił wymagane w nim przesłanki.

Mając na uwadze powyższe, Sąd – na mocy (...) § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do ponownego przeliczenia wysokości emerytury przy zastosowaniu art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek